

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8PPOm/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320200097
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:5320200097.1

Uznesenie

Okresný súd Čadca vo veci starostlivosti o maloletú S. J., R.. XX.X.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matky K. I. C., R.. XX.X.XXXX, D. V. XXX/X, XXX XX Č., T. Č.. W. XXXX/XX, XXX XX D., a otca K. J., R.. XX.X.XXXX, D. XXX XX N. XX, T. Č.. I. XXX/XX, XXX XX Č., na návrh navrhovateľky, starej matky maloletého dieťaťa, K. T. J., R.. X.X.XXXX, D. V. XXX/X, XXX XX Č., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., 17. novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 Civilného mimosporového poriadku takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté dieťa S. J., R.. XX.X.XXXX, do starostlivosti starej matky K. T. J., R.. X.X.XXXX, T. D. V. XXX/X, XXX XX Č..

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom, doručeným súdu elektronicky dňa 14.1.2020, sa stará matka maloletého dieťaťa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril do jej osobnej starostlivosti jej maloletú vnučku, dcéru jej dcéry, S. J., R.. XX.X.XXXX, in eventum, aby maloletú zveril do starostlivosti jej biologického otca K. J., R.. XX.X.XXXX. V návrhu ako dôvody požadovaného okamžitého zásahu súdu uviedla, že má podozrenie, že maloletá je dieťaťom psychicky týraným, je psychicky veľmi citlivá, v súčasnosti má vážne problémy a navrhovateľke, ako aj svojmu biologickému otcovi, zaťovi navrhovateľky, sa zverila, že chce spáchať samovraždu, že nevie so svojou matkou a s jej otčimom K. C. vydržať. Nie je v tejto rodine šťastná, spokojná, všetko jej doma zakazujú, dokonca aj navrhovateľke zakazujú stretávať sa s maloletou, nechcú jej dovoliť dať ani sladkosť, poprípade nejaký darček. Všetko má zakazované. Veľmi ju ponižujú, dehonestujú. De facto môže navrhovateľka uvedené nazvať ako volanie maloletej o pomoc. Uvedené sa snažili riešiť aj pohovorom na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Č., na ktorý sa navrhovateľka dostavila dňa 13.1.2020 spolu s biologickým otcom maloletej. Navrhovateľka má zato, že život a zdravie maloletej je trvalo a vážne ohrozené. Tieto vážne pochybnosti má aj z pozície svojho povolania detskej lekárky, ale aj z dôvodu, že jej dcéra I. C. je značným spôsobom manipulovaná zo strany svojho manžela. Pravidlá, ktoré sa v jej domácnosti musia dodržiavať, sú nezlučiteľné so zdravým psychickým vývojom maloletého dieťaťa. Aj preto bude následne navrhovať i znalecké dokazovanie na preskúmanie zdravotného stavu maloletej a pomerov v jej rodine. V závere tiež uviedla, že je toho názoru, že jej dcéra, teda matka maloletej, nie je zlá, avšak je pod značným psychickým terorom svojho súčasného manžela, pričom praktiky, ktoré sa v ich domácnosti praktizujú, ktorých svedkom bola aj navrhovateľka, sú podľa jej názoru, i ako pediatričky, v rozpore so zdravým psychickým vývojom dieťaťa. Matka maloletej bola zamestnaná i u navrhovateľky v jej ordinácii. Takúto ju navrhovateľka nepoznávala. Jej zmena, ako i to, ako je maloletá ponižovaná, najmä zo strany súčasného manžela dcéry navrhovateľky, a aj matky, je neúnosná. Navrhovateľka má zato, že v takomto prostredí jej vnučka vyrastať nemôže. Primárne požaduje zverenie maloletej do svojej osobnej starostlivosti a sekundárne, ak tak súd uváži, do starostlivosti biologického otca dieťaťa K. J..

2. K návrhu navrhovateľka pripojila záznam zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 13.1.2020 na čl. 4, spísaný na Úrade práce v Č. sociálnou pracovníčkou K.. A. O. K.. S., v prítomnosti pána J. O. N. J.j. Z

obsahu uvedeného záznamu, z bodu týkajúceho sa zistených skutočností, vyplýva, že v uvedený deň sa na príslušný úrad dostavil biologický otec maloletej so starou matkou maloletej, ktorá potvrdila to, čo uviedol otec. Uviedla, že dcéru doma neprimerane trestajú, doma robí slúžku, nenávidia ju, musela sama cestovať zo Ž. do D.. Po ceste stratila doklady, za čo doma dostala bitku. Po D. vodi sama mladšieho brata, je to nebezpečné, pretože chodíva aj cez štvorprúdovú cestu a električkové trate. Vnučke nedovolia sladkosti, televízor, telefón, zakazujú jej darčeky. Matka s otčimom pred ňou lyžicami jedia Granko, jej to však nedovolia. Kontrolujú jej zuby, či nejedla sladkosti. Doma musí po večeroch upratovať, sterilizovať mladšiemu bratovi fľašu. Stará matka uviedla, že ju doma nenávidia, matka ju nenávidí, pretože jej otec zničil život. Otec maloletej S. uviedol, že v piatok, keď prišiel po dcéru, musel čakať hodinu a pol. Matka maloletej totiž povyhádzovala veci maloletej z izby a S. si musela najskôr izbu upratať. Do auta prišla k otcovi s plačom a s plačom v nedeľu od neho aj odchádzala. Otec sa vyjadril, že maloletá mu o 23.00 hod. volala, šepkala do telefónu, nech jej pomôže, že nevie, dokedy to vydrží. Doslova povedala, že sa zabije.

3. Z pripojeného spisu 14P/27/2019 mal súd zistené, že matka maloletého dieťaťa K. I. C. podala dňa 19.8.2019 návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a zvýšenie výživného, ktorým sa domáhala zúženia rozsahu styku biologického otca s maloletou, ktorý bol upravený pôvodne v konaní vo veci 10P/133/2012, a zvýšenia výživného zo sumy 130,- € na sumu 300,- €. Zo správy kolízneho opatrovníka z 30.10.2019 na čl. 50 vyplýva, že matka maloletej oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Č., že sa sťahujú do D.. Z tohto dôvodu bol vykonaný pohovor telefonicky. Maloletá S. navštevuje 8-ročné gymnázium v D. a dosahuje veľmi dobré vyučovacie výsledky, navštevuje krúžky francúzštinu, klavír a tanečnú, je alergička. Z uvedenej správy tiež vyplýva, že pri telefonickom kontakte otec maloletej dňa 28.10.2019 uviedol, že je v Nemecku. Matka maloletej sa mala vyjadriť, že otec sa s dcérou stretáva nepravidelne. Z vyjadrenia otca k uvedenému návrhu na čl. 54 vyplýva, že s týmto nesúhlasí. O dcéru sa zaujíma, bol ju niekoľkokrát navštíviť. Matka sa s ňou najskôr odsťahovala do N., zhruba 4 roky dozadu, následne do D.. Navrhol, aby kolízny opatrovník prešetril pomery i na jeho strane. Otec má s dcérou veľmi pekný vzťah. Vzniesol i návrh na výsluch maloletej. Z emailu odosielaného manželom biologickkej matky maloletej K. C. dňa 5.7.2017 na čl. 75 uvedeného spisu 14P/27/2019 vyplýva, že manžel matky maloletej tento mail adresoval tak rodičom, ako i starým rodičom maloletej. Ide o mail s názvom o S., v ktorom uviedol, že čokoľvek maloletej prinesú a nebolo to pred nákupom skonzultované s ním i matkou maloletej, ostane to či už u babky alebo otca, nie u nich, a to nech ide o čokoľvek. Žiadna kinder čokoláda, bonboniéra a ďalších 11 kusov hračiek. V priebehu dňa okrem otca, I. a manžela matky maloletej sa maloletej nik nedovoľá. Na telefonáty s babkami bude čas večer po splnení si povinností. Polovicu svojich hračiek pôjde maloletá odovzdať charite ona osobne, aby vedela, že väčšia radosť je niekomu veci dávať, ako ich prijímať. Rovnako bude chodiť k mame do roboty a pozeráť na choré deti, aby vedela, aké má šťastie a že je dôležité ľuďom pomáhať. Ráno a večer vždy bude písať tri veci, za ktoré je vďačná. Žiadne peniaze jej nemajú dávať, nakoľko jej ich zoberie a odpíše jej ich z dlhu za spôsobené škody. Najesť, napiť a ďalšie veci jej dám, na to ešte má. Z mailu zo dňa 3.9.2014 na čl. 70 vyplýva, že maloletá prišla k K. J.Á., teda jej otcovi, nehovorila nič iné, iba to, že neznáša svoju matku, lebo je na ňu zlá, neustále ju niekde necháva. Všetko to, čo dostala, si musela každý krát zaslúžiť. V uvedenej veci je nariadený termín pojednávania na 27.1., na ktorý sú predvolaní biologickí rodičia maloletej i kolízny opatrovník.

4. Z pripojeného spisu 9P/33/2019 mal súd zistené, že matka maloletej podala na súde dňa 16.9.2019 návrh na udelenie súhlasu za rodiča na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa, ktorým požadovala udelenie súhlasu za otca maloletej s podaním žiadosti na zmenu jej priezviska z doterajšieho priezviska J. na priezvisko C., nakoľko maloletá žije a vyrastá v kompletnej rodine so svojou matkou a manželom matky a svojim bratom a je prospešné, aby mala rovnaké priezvisko, ako jej rodina, v ktorej vyrastá. So svojim biologickým otcom udržiava minimálny kontakt.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 360 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. (2) Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 365 ods. 1 až 5 CMP ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. (2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. (3) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (4) V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka. (5) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. (2) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

6. Neodkladné opatrenie je procesný inštitút, ktorého účelom je neodkladne upraviť pomery účastníkov konania, ak je to potrebné. Možno ho nariadiť, keď sú osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov, nakoľko pred rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení nie je z dôvodu krátkosti času priestor pre vykonanie dokazovania v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, pričom zároveň však nesmú existovať vážnejšie pochybnosti o potrebe tejto úpravy. Rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď o neodkladnom opatrení súd rozhoduje.

7. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie súd nariadi vtedy, ak ustáli, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výchova, výživa, prípadne iné dôležité záujmy, v danom prípade je tvrdené ohrozenie zdravia, dokonca i samotného života. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá už z jeho samotného obsahu, resp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených. V konaní starostlivosti o maloleté deti, rovnako pri rozhodovaní, súd prihliada predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa.

8. Súd po oboznámení sa so skutkovými tvrdeniami uvedenými v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, i po oboznámení sa s obsahom záznamu zo šetrenia pomerov v rodine, ako listinného dôkazu k návrhu pripojeného, mal osvedčenú naliehavú potrebu dočasnej úpravy pomerov k maloletému dieťaťu. Vierohodnosť tvrdení týkajúcich sa vyjadrení samotnej maloletej, ktorá mala uviesť svojmu biologickému otcovi i starej matke, že si chce vziať život, že už nevydrží so svojou biologickou matkou, s ktorou žije, že nie je spokojná a šťastná v novej rodine, ktorú tvorí jej biologická matka s jej novým manželom a podobne, bude preukázaná v konaní vo veci samej, i v nadväznosti na ustanovenie § 38 ods. 1 CMP, podľa ktorého ak je účastníkom konania maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. V nadväznosti na uvedené súd poukazuje i na avizovaný návrh na nariadenie znaleckého dokazovania v konaní vo veci samej, v rámci ktorého bude nevyhnutné zistiť tak celkový zdravotný stav maloletého dieťaťa, ako i preskúmať pomery v jeho rodine za účelom zistenia, či podmienky, v ktorých maloletá v súčasnosti žije, sú podmienkami vhodnými pre jej priaznivý vývoj. Za stavu podľa tvrdení v návrhu i v zázname o šetrení pomerov v rodine maloletej uvedené nie je možné bez pochyb uzavrieť. Práve v prípade akýchkoľvek pochybností o vhodnosti prostredia, v ktorom v súčasnosti maloletá žije, dáva zákon súdu možnosť v prípade potreby okamžitého zásahu za účelom riešenia situácie v záujme maloletého dieťaťa na jeho ochranu rozhodnúť i bez riadneho procesu dokazovania a preukázania tvrdení uvedených v návrhu. Je preto v záujme maloletej, aby bol návrh vo veci samej (či už na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky alebo o zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti druhého biologického rodiča, v danom prípade otca, čím by došlo k zmene úpravy práv a povinností rodičov k dieťaťu na čas po rozvoze manželstva, o čom by bolo

možné konať i v prebiehajúcej veci 14P/27/2019) podaný čím skôr, za účelom trvalejšej úpravy pomerov, nakoľko toto rozhodnutie súdu je len dočasného charakteru. Súdu nedá nepoukázať tiež na to, že bez ohľadu na to, či by šlo zo strany dieťaťa, či navrhovateľky alebo biologického otca dieťaťa, len o iný názor na spôsob výchovy dieťaťa, resp. nesúhlas s výchovou dieťaťa alebo možno len o neprimerane prísne pravidlá v domácnosti, v ktorej sa dieťa v súčasnosti nachádza, hlavným dôvodom rozhodnutia bolo vyjadrenie samotného dieťaťa, ktoré v nočnej hodine telefonovalo otcovi a v rámci telefonátu mu zverilo, že si mieni siahnúť na život. Súd považoval za potrebné vyhovieť návrhu práve v záujme ochrany dieťaťa. Pravdivosť tvrdení v návrhu, i samotných vyjadrení dieťaťa, bude predmetom dokazovania v riadnom súdnom procese. Za danej situácie však nemožno na preverenie ich pravdivosti čakať.

9. Hoc navrhovateľka vymedzila petít eventuálne (v prípade, že by súd dospel k inému záveru), keď navrhovala zveriť dieťa dočasne buď do jej osobnej starostlivosti alebo do starostlivosti biologického otca, v tomto smere súd poukazuje na to, že tak neučinil a dieťa nezveril otcovi, predovšetkým z dôvodu, že sám otec takýto návrh nepodal, hoc bol účastný pri spisovaní záznamu, ktorý bol pripojený k návrhu. Na strane otca ani nemal produkované také tvrdenia, na základe ktorých by mohol ustáliť, že je v jeho schopnostiach a možnostiach v súčasnosti zabezpečiť osobne riadnu, celodennú, starostlivosť o maloletú, a to i v nadväznosti na skutočnosti, ktoré mal zistené z pripojeného spisu 14P/27/2019, z ktorého vyplýva, že pracoval i zahraničí a ku dňu rozhodovania o návrhu nie je zrejmé, kde sa fakticky (prevažne) zdržiava.

10. Na záver súd považuje za potrebné aspoň na okraj uviesť, že sa zaoberal aj svojou miestnou príslušnosťou o návrhu konať a rozhodnúť. Poukazuje na to, že bez zisťovania (resp. napriek) nedostatku miestnej príslušnosti, môže súd konať vo veciach starostlivosti o maloletých vtedy, ak je to potrebné na ochranu záujmov maloletého a vec neznesie odklad, najmä ak je potrebné rýchlo upraviť pomery maloletého alebo neodkladne zakročiť. V danom prípade je nariadenie neodkladného opatrenia nevyhnutným neodkladným úkonom, v zmysle ktorého má súd povinnosť zakročiť aj bez zisťovania uvedenej procesnej podmienky, pretože to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, pričom môže urobiť len tie úkony, ktoré sú nevyhnutné pre jeho ochranu. V danom prípade súdu nedá nepoukázať i na to, že v čase začatia konania 14P/27/2019 sa maloleté dieťa fakticky zdržiavalo na adrese evidovaného trvalého pobytu, a to na adrese v Č., v obvode Okresného súdu Čadca, pričom v priebehu tohto konania, počnúc septembrom 2019, došlo k zmene jej obvyklého pobytu, keď sa presťahovala do D., kde navštevuje 8-ročné gymnázium, avšak Okresný súd Čadca, konajúci vo veci 14P/27/2019 svoju miestnu príslušnosť nepreniesol. Možno ho preto považovať za súd miestne príslušný, konajúci o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu i v čase rozhodovania o návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia písomne na Okresnom súde troch vyhotoveniach (§ 357 písm. d/ CSP, § 362 ods. 1 CSP).

Čadca v

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP: ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 367 ods. 3 CMP neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.